

Soạn Ngữ văn lớp 6 VNEN Bài 26: Hoạt động khởi động

Câu (trang 81 sgk Ngữ văn 6 tập 1 VNEN). Mỗi em đặt một câu trần thuật đơn về cây tre.

Trả lời:

- Tre là cánh tay đắc lực giúp người nông dân trăm công nghìn việc.
- Tre là loài cây thuộc họ rế chùm.

Soạn Văn lớp 6 VNEN Bài 26: Hoạt động hình thành kiến thức

Câu 1 (trang 81 sgk Ngữ văn 6 tập 1 VNEN). Tìm hiểu câu trần thuật đơn có từ là

Câu a (trang 81 sgk Ngữ văn 6 tập 1 VNEN). Nói câu ở cột A với kiểu câu tương ứng (cột B)

A	B
(1) Bà đỡ Trần là người huyện Đông Triều.	a. Câu trần thuật đơn giới thiệu về sự vật, hiện tượng, khái niệm,...
(2) Truyền thuyết là một loại truyện dân gian kể về các nhân vật và sự kiện có liên quan đến lịch sử thời quá khứ, thường có yếu tố tưởng tượng kì ảo.	b. Câu trần thuật đơn nêu ý kiến đánh giá đối với về sự vật, hiện tượng, khái niệm,...
(3) Ngày thứ năm trên đảo Cô Tô là một ngày trong trèo, sáng sủa.	c. Câu trần thuật đơn nêu định nghĩa/ trình bày cách hiểu về về sự vật, hiện tượng, khái niệm,...
(4) Dế Mèn trêu chị Cốc là đại.	d. Câu trần thuật đơn miêu tả đặc điểm, trạng thái,... của về sự vật, hiện tượng, khái niệm,...

Trả lời:

1a; 2c; 3d; 4b

Câu b (trang 82 sgk Ngữ văn 6 tập 1 VNEN). Xác định bộ phận *chủ ngữ*, *vị ngữ* trong các câu ở cột A trên đây. Hãy cho biết bộ phận vị ngữ của mỗi câu do những từ hoặc cụm từ loại nào tạo thành.

Trả lời:

Chủ ngữ	Vị ngữ
(1) Bà đỡ Trần	là người huyện Đông Triều
(2) Truyền thuyết	là một loại truyện dân gian kể về các nhân vật và sự kiện có liên quan đến lịch sử thời quá khứ, thường có các yếu tố kì ảo
(3) Ngày thứ năm trên đảo Cô Tô	là một ngày trong trèo, sáng sủa
(4) Dế Mèn trêu chị Cốc	là đại

=> Bộ phận vị ngữ của mỗi câu do những cụm danh từ (ở 1,2,3), do cụm tính từ (ở 4) tạo thành.

Câu c (trang 82 sgk Ngữ văn 6 tập 1 VNEN). Theo em, có thể chọn từ hoặc cụm từ phủ định nào dưới đây để điền vào trước vị ngữ của mỗi câu ở cột A trên đây ?

<i>không</i>	<i>không phải</i>	<i>chưa</i>	<i>chưa phải</i>
--------------	-------------------	-------------	------------------

Trả lời:

Có thể chọn từ, cụm từ: không phải, chưa phải.

Soạn VNEN Văn 6 Bài 26: Hoạt động luyện tập

Câu 1 (trang 82 sgk Ngữ văn 6 tập 1 VNEN). Tìm câu trần thuật đơn có từ là trong những câu sau:

a. Hoán dụ là gọi tên sự vật hiện tượng khái niệm bằng tên của một sự vật, hiện tượng, khái niệm khác có quan hệ gần gũi với nó nhằm tăng sức gợi hình, gợi cảm cho sự diễn đạt.

b. Người ta gọi chàng là Sơn Tinh.

c.

Tre là cánh tay của người nông dân

Tre còn là nguồn vui duy nhất của tuổi thơ

Nhạc của trúc, nhạc của tre là khúc nhạc của đồng quê.

d. Vua nhớ công ơn phong là Phù Đổng Thiên Vương và lập đền thờ ngay ở quê nhà.

Trả lời:

Các câu a, c là các câu trần thuật đơn có từ "là".

Phân tích ngữ pháp câu b, d để thấy chúng **không phải** câu trần thuật đơn có từ **là**:

<i>Câu</i>	<i>Chủ ngữ</i>	<i>Vị ngữ</i>
b	<i>Người ta</i>	<i>gọi chàng là Sơn Tinh.</i>
d	<i>Vua</i>	<i>nhớ công ơn phong là Phù Đổng Thiên Vương và lập đền thờ ngay ở quê nhà</i>

Câu 2 (trang 82 sgk Ngữ văn 6 tập 1 VNEN). Xác định chủ ngữ, vị ngữ trong những câu trần thuật đơn có từ là vừa là tìm được. Cho biết các câu ấy thuộc kiểu câu nào dưới đây.

- A. Câu định nghĩa
- B. Câu giới thiệu
- C. Câu miêu tả
- D. Câu đánh giá.

Trả lời:

<i>Câu</i>	<i>Chủ ngữ</i>	<i>Vị ngữ</i>	<i>Kiểu câu</i>
a	<i>Hoán dụ</i>	<i>là gọi tên sự vật hiện tượng khái niệm bằng tên của một sự vật, hiện tượng, khái niệm khác có quan hệ gần gũi với nó nhằm tăng sức gợi hình, gợi cảm cho sự diễn đạt.</i>	Câu định nghĩa
c	<i>Tre</i>	<i>là cánh tay của người nông dân</i>	Câu miêu tả
	<i>Tre còn</i>	<i>là nguồn vui duy nhất của tuổi thơ</i>	
	<i>Nhạc của trúc, nhạc của tre</i>	<i>là khúc nhạc của đồng quê.</i>	

Soạn VNEN Ngữ văn 6 Bài 26: Hoạt động vận dụng

Câu 1 (trang 83 sgk Ngữ văn 6 tập 1 VNEN). Viết một đoạn văn từ 10- 15 câu tả một người bạn của em, trong đoạn văn có ít nhất một câu trần thuật có từ là. Nêu tác dụng của câu trần thuật đơn có từ là trong đoạn văn đó.

Trả lời:

Ly là lớp trưởng lớp em. Ly đồng thời cũng là một bạn nữ vừa xinh đẹp vừa học giỏi. Mỗi ngày đi học em đều ngồi cuối lớp ngắm và ngưỡng mộ Ly. Bạn ấy hay được các thầy cô và bạn bè quý mến. Phần vì tính cách hòa đồng vui vẻ. Phần vì

bạn chăm chỉ làm đầy đủ bài tập cô giao. Ly hay buộc tóc đuôi ngựa, mái tóc đen dài và rất mượt. Có đôi lần đứng sau Ly trong giờ chào cờ thứ hai, tóc bạn ấy hất đung vào cổ em, em mới nhận ra rằng tóc Ly rất thơm. Nhưng Ly cũng là một cô gái rất mạnh mẽ. Có lần bị mẹ mắng, Ly mang bản mặt buồn bã đến lớp, nhưng chẳng lâu sau đó em đã thấy Ly cười.

Câu 2* (trang 83 sgk Ngữ văn 6 tập 1 VNEN). Đặt từ 3- 5 câu trần thuật đơn có từ là.

Trả lời:

- Câu trần thuật đơn có từ là là câu trần thuật đơn.
- Bố em là người hài hước nhất mà em từng biết.
- Nghệ thuật là ánh trăng lừa dối.
- Văn chương là nghệ thuật ngôn từ.
- Beethoven là nhà soạn nhạc cổ điển người Đức.

Soạn Văn VNEN 6 Bài 26: Hoạt động tìm tòi mở rộng

Câu 1 (trang 83 sgk Ngữ văn 6 tập 1 VNEN). Suu tầm 5- 6 đoạn hoặc bài văn trong đó có sử dụng câu trần thuật đơn có từ là.

Trả lời:

(1) *Cai Tú là người đàn ông thấp và gầy, độ tuổi bốn lăm, năm mươi. Mặt lão vuông nhưng hai má hóp lại...*

(Lan Khai, *Lâm than*)

(2) *Tâm hồn tôi là một buổi trưa hè*

Tỏa nắng xuống lòng sông lấp lánh.

(Tế Hanh)

(3) *Bồ các là bác chim ri. Chim ri là dì sáo sậu. Sáo sậu là cậu sáo đen. Sáo đen là em tu hú. Tu hú lại là chú bồ các...*

Thế thì ra đây mơ, rẽ má thế nào mà chúng đều có họ với nhau. Họ của chúng đều hiền cả. Chúng đều mang vui đến cho giờ đất...

(Duy Khán, Lao xao)

(4) Miêu tả giỏi là khi đọc những gì chúng ta viết, người đọc như nhìn thấy cái đó hiện ra trước mắt mình: một con người, một con vật, một dòng sông...Người đọc còn có thể nghe được cả tiếng nói, tiếng kêu, tiếng nước chảy. Thậm chí còn người thấy được mùi mồ hôi, mùi sữa, mùi hương hoa, hay mùi rêu, mùi ẩm mốc...

(Phạm Hổ)

(5) Bên hàng xóm tôi có cái hang của Dé Choắt. Dé Choắt là tên tôi đã đặt cho nó một cách chế giễu và trịch thượng thế. Choắt nó có lẽ cũng trạc tuổi tôi. Nhưng vì Choắt bẩm sinh yếu đuối nên tôi coi thường và gã cũng sợ tôi lắm.

Câu 2 (trang 83 sgk Ngữ văn 6 tập 1 VNEN). Trao đổi với người thân về yêu cầu của bài văn tả người.

Trả lời:

Yêu cầu của bài văn tả người:

- Phân biệt đối tượng miêu tả theo yêu cầu: tả chân dung, tả người trong tư thế làm việc,..
- Mở bài cần giới thiệu được người cần tả.
- Thân bài nên có các phần chính: tả ngoại hình, hình dáng, tuổi tác, nghề nghiệp; tính cách, hành động, cử chỉ, lời nói, có cảm xúc người viết.
- Kết bài nên nhận xét hoặc nêu cảm nghĩ của người viết.